

**Proposta għal Regolament tal-Kunsill
dwar l-eżercizzju tad-dritt li tittieħed azzjoni kollettiva fil-kuntest tal-libertà tal-
istabbiliment u l-libertà tal-provvediment ta' servizzi.**

KUMM(2012)130

Opinjoni Motivata tal-Kamra tad-Deputati, Parlament ta' Malta

Baži Legali

1. Il-baži legali għal din il-Proposta huwa Artiklu 352 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea. Fuq kollox, Artiklu 352 jirrikjedi bħala kundizzjoni assoluta illi jkun hemm in-neċċessità li l-Unjoni tieħu l-azzjoni proposta. Din tista' tiġi meqjusa bħala espressjoni tal-principju ta' sussidjarjetà.
2. Artiklu 352 jagħmel ukoll provvediment sabiex miżuri bbażati fuq dan l-artiklu “ma jinvolvux l-armonizzazzjoni ta’ ligħejiet u regolamenti tal-Istati Membri f’każijiet fejn it-Trattati jeskludu tali armonizzazzjoni”. Artiklu 153(1) tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea taħt Titolu X (Politika Soċjali) jagħti lill-Unjoni poter biex tagħti sostenn u tikkumplimenta l-attivitàajiet tal-Istati Membri fil-qasam soċjali, inkluż taħt paragrafu (f) “rappreżentazzjoni u difiża kollettiva tal-interessi tal-ħaddiema u ta’ min iħaddem, inkluż kodeterminazzjoni, skont il-provvedimenti ta’ paragrafu 5». Il-Kummissjoni ma sserraħx fuq dan il-provvediment bħala baži legali għar-Regolament, imma huwa meqjus relevanti li, filwaqt li Artiklu 153(2) jipprovdli li, għall-fini tas-suġġett suddett, il-Parlament Ewropew u l-Kunsill (dan tal-ahħar unanimament) jistgħu jaddottaw, permezz tad-direttivi, rekwiżi minimi għal implementazzjoni gradwali, b’kunsiderazzjoni għall-kundizzjonijiet u regoli tekniċi fid-diversi Stati Membri, Artiklu 153 sub-artiklu(5) espressament jisħaq li l-provvedimenti ta’ Artiklu 153 ma għandhomx japplikaw għal salarji, id-dritt tal-assocjazzjoni, id-dritt tal-istrajk jew id-dritt li jiġu imposti *lock-outs*. Din hija r-raġuni għaliex qiegħed jintuża mill-Kummissjoni l-Artiklu 352 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea bħala baži legali għal din il-miżura.
3. Il-Kummissjoni tgħid li l-għan tar-Regolament, filwaqt li jirrispetta bis-shiħ il-ligħejiet u t-tradizzjonijiet nazzjonali eżistenti fl-Istati Membri, huwa dak li ‘jikkjarifika’ l-eżercizzju tad-dritt li tittieħed azzjoni kollettiva fil-kuntest tal-libertajiet ekonomiċi tas-Suq Uniku, partikolarmen il-libertà tal-istabbiliment u l-libertà tal-provvediment ta’ servizzi, saħansitra fid-dawl ta’ sentenzi mogħtija mill-Qorti tal-Ġustizzja fil-każijiet ta’ *Viking* (Każ C-438/05) u ta’ *Laval* (Każ C-341/05). Il-proposta hija mressqa bħala każ ta’ implementazzjoni tal-libertajiet ekonomiċi anke skont l-ġhanijiet segwiti mill-politika soċjali. Il-Kummissjoni tinnota li l-Qorti, f’dawk il-każijiet, kienet tal-fehma li d-dritt tal-istrajk ma kienx assolut, għaliex għandu jintlaħaq bilanċ (fl-interess ġenerali li jinkisbu l-ġhanijiet tat-Trattati), u għalhekk id-dritt huwa suġġett għal certi restrizzjoni jiet li jistgħu jirriżultaw mill-kostituzzjoni jiet, ligħejiet u prattiċi nazzjonali tal-Istati Membri varji. Barra minn hekk, Artiklu 28 tal-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea jipprovdli li għandu jiġi eż-żejt skont il-ligi tal-Unjoni Ewropea u ligħejiet u prattiċi nazzjonali.

Ir-rwol tal-qrati nazzjonali

4. Għalhekk, skont il-Qorti tal-Ġustizzja, kull restrizzjoni (imposta minn Stat Membru) fuq libertajiet ekonomici għandha tkun neċċesarja u proporzjonata għal raġunijiet ta' interessa pubbliku legittimu. Huwa rikonoxxut li tali raġunijiet jinkludu l-protezzjoni tad-drittijiet tal-ħaddiema, u l-prevenzjoni ta' disturbi serji fis-suq tax-xogħol. Għalhekk, kemm il-libertajiet ekonomici kif ukoll id-drittijiet fundamentali jistgħid, taħt certi kundizzjonijiet, ikunu suġġetti għal restrizzjoni neċċesarji u proporzjonati. Dawn il-principji ġew dikjarati bl-akbar ċarezza mill-Qorti tal-Ġustizzja.
5. Madankollu, wieħed dejjem jifhem li huwa fil-kompetenza tal-awtoritajiet nazzjonali li jagħmlu l-valutazzjonijiet tagħhom u li japplikaw il-ligi nazzjonali u tal-Unjoni Ewropea, każ b'każ, fuq livell nazzjonali, u għalhekk f'parametri nazzjonali, u li dan isir b'mod meqjus. Wieħed għalhekk irid ježamina r-Regolament bil-ġhan li jiġi valutat jekk il-miżura proposta tistax twassal għal indħil f'xi qasam li jaqa' taħt kompetenza nazzjonali.

‘Kjarifikazzjoni’ u ‘Neċċità’

6. Il-Kummissjoni ddikjarat li huwa l-bżonn li tiġi stabbilita iċ-ċertezza *legali* li wassalha għad-deċiżjoni biex tressaq dan ir-Regolament, kif ukoll sabiex tesprimi d-determinazzjoni tagħha (tal-Kummissjoni) li tirreagixxi għall-problema perċepita ta' tensjonijiet fi ħdan is-soċjetà Ewropea bejn sistemi nazzjonali ta' relazzjonijiet industrijali u l-libertà tal-provvediment tas-servizzi. (Komunikazzjoni tal-Kummissjoni, paġna 9).
7. L-intenzjoni hi, skont il – Kummissjoni, li jkun hemm ‘kjarifikazzjoni’ fil-bilanċ bejn il-libertajiet u d-drittijiet soċjali *sabiex titnaqqas il-ħtieġa ta' iktar kjarifikazzjoni permezz ta' litigazzjoni istiwiwa fil-Qorti tal-Ġustizzja jew fil-qrati nazzjonali* (referenza għar-Rapport Monti tad-9 ta' Mejju 2010, paġna 69). Id-dritt tal-istrajk għandu jkun wieħed reali, mhux sempliciement għajta (*slogan*). (Komunikazzjoni tal-Kummissjoni, paġna 10). Madankollu, f'termini legali, il-Qorti tal-Ġustizzja digħi kienet ċara fuq dawn il-principji.
8. Madankollu, il-Kummissjoni targumenta li l-għażla ta' Artiklu 352 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea bħala l-bażei legali għall-miżura, kif ukoll l-għażla tal-istrument ta' tip ‘Regolament’ għal din il-Proposta huma neċċesarji u adegwati għall-finijiet ta’ kjarifikazzjoni (paġna 10 tal-Komunikazzjoni).
9. Il-Kummissjoni targumenta li, ‘fid-dawl tal-‘kontroversja’ maħluqa mis-sentenzi tal-Qorti referuti’, huwa meħtieġ li tittieħed din l-azzjoni mill-Parlament Ewropew u l-Kunsill. Madankollu, huwa wkoll ir-rwol tal-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni li tikkjarifika l-liġi tal-Unjoni Ewropea u li tespandi l-każistika tagħha. Hemm raġunijiet validi għaliex il-Qorti għandha titħallu tagħmel hekk skont il-każ. Din hija r-rotta l-iċtar konsistenti mar-rwol tal-Kummissjoni u mal-awtonomija, flessibilità kif ukoll lealtà tal-Istat Membru. Madankollu, il-Kummissjoni qiegħda tishaq dwar l-urġenza, u għalhekk fuq in-neċċità tal-intervent mill-Parlament Ewropew u mill-Kunsill.

10. Il-kwistjoni principali hija jekk azzjoni ta' din ix-xorta, proposta mill-Kummissjoni, hijiex fil-fatt 'neċċesarja'. Kwistjoni oħra hija dwar jekk l-užu tal-strument ta' Regolament għal din il-Proposta huwiex neċċesarju u proporzjonat għall-bżonn li tintlaħaq iktar 'ċarezza' dwar principji ġenerali. Il-miżura tista' tkun biss possibbilmen ġustifikata mill-aspett tan- 'neċċisità'
 - (a) jekk l-Unjoni Ewropea, l-Istati Membri u l-partijiet kollha interessati ma jistax ikun illi jistenneżżeż elaborazzjoni jew kjarifika mill-Qorti tal-Ġustizzja (bħal ma ssostni l-Kummissjoni) b'mod li kjarifikazzjoni ulterjuri immedjata tkun tabilħaqq neċċesarja minħabba l-urgenza, u
 - (b) jekk il-miżura proposta fil-fatt tipprovd tali kjarifikazzjoni ulterjuri (u kjarifikazzjoni biss) kif inhu meħtieg fi kwistjonijiet li għandhom bżonn tali kjarifizzjoni.
11. Il-Preambolu tar-Regolament (recital 11) jirrikonoxxi li d-dritt li tittieħed azzjoni kollettiva, inkluż id-dritt u l-libertà tal-istrajk, u r-rekwiżiti relatati mal-libertajiet ekonomiċi, għandhom jiġu rikonċiljati, skont il-principju tal-proporzjonalitā. Dan, ħafna drabi, *jeħtieg jew jimplika valutazzjonijiet kumplessi min-naħha tal-awtoritajiet nazzjonali*. Dan stqarritu wkoll il-Qorti tal-Ġustizzja bl-iktar mod ċar.
12. L-iskop ta' valutazzjonijiet tant kumplessi jkun li jiddetermina jekk l-eżerċizzju ta' dawk id-drittijiet kienx qed iseħħ skont il-liggiż u l-prattiċi tal-Unjoni Ewropea u dawk nazzjonali (Preambolu, recital 9). Dak li jikkonċernana, f'dan ir-rigward, huwa jekk il-Proposta filfatt tagħtix kjarifika, kif inhu l-ghan, bħala materja ta' neċċisità urġenti ta' dak li huwa mistenni mil-liġi tal-Unjoni, u jekk, din il-kjarifika, il-Proposta tagħtihiex mingħajr detriment probabbli u sproporzjonat għal analiżi adegwata mill-awtoritajiet nazzjonali skont il-liggiż, il-prattiċi u l-interess legħiddu nazzjonali, fid-dawl ukoll tal-liġi tal-Unjoni ingħad.
13. Huwa ċar li valutazzjoni tant kumplessa għandha tkun, u tajjeb li tkun, esegwita fuq livell nazzjonali mingħajr 'kumplikazzjonijiet esterni' addizzjonal. L-Istati Membri għandhom ikunu fdati, abbażi tal-lealtà tagħhom, li jonoraw l-obbligazzjonijiet tagħhom, saħansitra meta l-kuntest huwa wieħed transkonfinali, fejn il-lealtà fil-konfront tat-Trattati hija maħsuba li tapplika.
14. Barra minn hekk, ir-Regolament jista' jopera facilment b'detriment għall-analiżi kalma u adegwata min-naħha tal-awtoritajiet nazzjonali kif ukoll partijiet li jfittxu li jaġixxu skont il-liġi u l-prattiċi nazzjonali u interassi legħiddu, kif mitlub mil-liġi tal-Unjoni.
15. Il-qofol tar-Regolament, f'termini tal-Oġġettiv, jinsab f'recital 13 tal-Preambolu: 'Sabiex tipprovd ċ-ċertezza legali neċċesarja, tevita l-ambigwità u *tipprevjeni soluzzjonijiet unilaterali fuq livell nazzjonali*, huwa meħtieg li jiġu kjarifikati numru ta' aspetti relatati b'mod partikolari mad-dritt li tittieħed azzjoni kollettiva, inkluż id-dritt jew il-libertà tal-istrajk, kif ukoll il-limitu sa fejn it-trejdunjins jistgħu jiddefendu and jipproteġu d-drittijiet tal-ħaddiem f'każiżjet transkonfinali'.

16. Dan joħloq tkhassib reali. Huwa meqjus illi għan primarju, jekk mhux saħansitra l-ġħan primarju, u/jew l-effett tar-Regolament ippreżentat bħala wieħed ta' ‘kjarifikazzjoni’, huwa li jaffettwa dak li jista’ jiġi determinat permezz tal-eżercizzu tal-prerogattiva nazzjonali, ifisser permezz tal-legiżlazzjoni nazzjonali, il-qrati, it-tribunali, u l-mekkaniżmi, f'dak li jittratta il-kwistjoni jekk raġunijiet ta’ interessa pubbliku (u hawnhekk nishqu li din hija referenza għal interessa pubbliċi nazzjonali jew ta’ perċezzjoni nazzjonali) jeħtiegu, b’mod neċċesarju, raġonevoli u proporzjonal, restrizzjonijiet fl-eżerċizzu tad-dritt tal-istrajk jew fl-eżerċizzu tal-libertajiet ekonomiċi. Artiklu 4 tal-Proposta, b’mod partikolari, jista’ jiġi meqjus bħala l-ewwel pass biex jiġi stabbilit process multi-parzjali bl-invoviment ta’ skop, operat u effett nieqes minn parametri ċari u determinabbli, u li jkun kapaċi jaffettwa b’mod serju l-applikazzjoni ta’ evalwazzjonijiet relevanti, u jaffettwa lill-awtoritajiet nazzjonali firrwoli preżenti tagħhom kif sa issa dawn ir-rwoli huma mfassla u prezervati skont it-Trattati. Din il-fehma tīgħi msahħha wkoll minn recital 12, li jisħaq il-bżonn li jiġi assigurat li kwalunkwe limitazzjonijiet *genwinamente* imposti fuq drittijiet jew libertajiet ekonomiċi għandhom jilħqu l-oġgettivi tal-interess ġenerali rikonoxxut mill-Unjoni jew in-neċċessità li jiġu protetti d-drittijiet u l-libertajiet. Madankollu, f’kuntesti oħra, il-Qorti tal-Ġustizzja saħqet li d-determinazzjoni (inkluża dik tal-ġenwinità) hija prerogattiva, sa mill-bidu nett u mingħajr indhil, tal-qrati nazzjonali, għaliex huwa mistenni minnhom li japplikaw kif xieraq il-liġi tal-Unjoni.
17. Huwa minnu li r-Regolament propost jirreferi b’xi mod għal dawn il-kunċetti. Skont recital 14 tal-Preambolu, ‘ir-rwol primarju tal-imsieħba soċjali, bħala l-oqsma primarji firriżoluzzjoni ta’ tilwim bejn il-ħaddiemu u min ihaddem, ilu żmien stabbilit u għandu jiġi rikonoxxut. Barra minn hekk, ir-rwol ta’ mekkeniżmi extra-ġudizzjarji għar-riżoluzzjoni ta’ tali tilwim, bħal medjazzjoni, konċiljazzjoni u/jew arbitraġġ, provduti f’numru ta’ Stati Membri, għandu jiġi rikonoxxut u prezervat’. Artiklu 3 wkoll jagħmel referenza għar-rwol tal-qrati nazzjonali.
18. Madankollu, bil-ħsieb, kif intqal, li jintlaħaq l-oġġettiv primarju li ‘ma jinhallewx isiru restrizzjonijiet (fl-eżerċizzu tal-libertajiet ekonomiċi – li hu l-ġħan ewlieni tal-Proposta) li jmorru lil hinn minn dak li hu adegwat, neċċesarju u raġonevoli’, il-Proposta, f’Artiklu 4, taħseb biex timponi obbligazzjonijiet ta’ notifikazzjoni u informazzjoni f’sitwazzjonijiet li kapaċi jikkawżaw tfixkil serju għall-funzjonament xieraq tas-suq intern u/jew li kapaċi jikkawżaw dannu serju lis-sistemi tar-relazzjonijiet industrijali tal-Istat Membru jew li kapaċi jikkawżaw inkwiet soċjali serju. Għalhekk huwa maħsub illi l-Kummissjoni u Stati Membri oħra ikunu involuti b’xi mod sabiex jiżguraw li restrizzjoni ma tmurx lil hinn minn dak li hu permess. Mhuwiex ċar kif għandhom jiżguraw dan, galadbarba informazzjoni tkun provduta. L-iskop ta’ Artiklu 4 mhuwiex ċar. Fl-opinjoni tagħna, kellu jkun hemm artikolazzjoni ċara u shiħa tal-iskop tal-obbligazzjoni u ta’ dak li huwa mistenni bħala ‘follow-up’. Kif inhi artikolata l-proposta tal-Kummissjoni, fl-opinjoni tagħna, ma tissodisfax il-kriterju tan-neċċessità.

Kif dan japplika għar-Regolament propost

19. Recitals 1 sa 9 u 16 ittieħdu in kunsiderazzjoni fl-ambitu tal-principju ġenerali tal-liġi tal-Unjoni. Dawn jistgħu jittwaħħdu ma' Artiklu 1, imsejjah il-klawwsola Monti. Lanqas ma hemm oggezzjoni għall-kontenut tal-istqarrirja ta' principju ġenerali f'Artiklu 2. Madankollu, dak li hu ta' relevanza f'dan il-punt huwa li Artiklu 1 u 2 *ma jagħmlu xejn ħlief jirrepetu dak li digħi ddikjarat il-Qorti tal-Ġustizzja* mingħajr ma joffru ebda valur miżjud għad-dikjarazzjonijiet tal-Qorti. Għaldaqstant, dawn l-artikli jidhru superfluwi u mhux neċċesarji, filwaqt li la jikkjarifikaw u lanqas jiġiustifikaw din il-proposta.

20. L-iskop ta' Artiklu 4 tal-Proposta mħuwiex ċar.

Artiklu 4 (dwar il-mekkaniżmu ta' twissija) jobbliġa l-istat ospitanti li jagħti informazzjoni immedjata lill-istat tal-origini u/jew lill-Stati Membri oħra u lill-Kummissjoni f'ċirkustanzi specifiċi. Madankollu, l-applikazzjoni ta' dan l-Artiklu fil-prattika bla dubju ħa toħloq diffikultajiet, minħabba li l-istat ospitanti jeħtieġ li l-ewwel nett jevalwa jekk jeżistux 'atti jew ċirkustanzi serji' li 'jistgħu' jikkawżaw 'inkwiet serju' għall-funzjonament 'xieraq' tas-suq intern, u/jew 'jistgħu' jikkawżaw dannu 'serju' għas-'sistema' tar-relazzjonijiet industrijal tal-pajjiż jew joħolqu inkwiet soċjali 'serju'. Dawn il-kuncetti huma kollha miftuħha għal interpretazzjonijiet varjati, iżda jinsabu miġbura kollha f'Regolament direttament applikabbli intiż u propost bħala miżura ta' kjarifikazzjoni. Jibqa' l-fatt li dawn il-kuncetti mhumiex definiti u jibqgħu miftuħha għal firxa ta' interpretazzjonijiet. Għalhekk, dan il-provvediment hu meqjus bħala wieħed superfluwu u l-obbligazzjonijiet li jaħseb biex iqiegħed fuq Stati Membri mhumiex la ċerti u lanqas neċċesarji, b'effett u riżultat indeterminat.

21. Ir-Regolament propost, mhux biss ma jgħinxi biex jikkjarifika l-pożizzjoni legali fil-kuntest tal-liġi tal-Unjoni Ewropea, iżda sahansitra jaffettwa l-funzjonament ordnat tas-sistemi nazzjonali bl-introduzzjoni ta' obbligazzjonijiet godda b'elementi godda ta' incertezza. Din il-miżura la hi neċċesarja, la adegwata u wisq inqas addattata.
22. L-introduzzjoni tal-kuncett ta' linji gwida f'Artiklu 3 li għandhom jiġu mniedja mill-imsieħba soċjali huwa wkoll meqjus bħala żbaljat u inadegwat, minħabba li dan huwa qasam fejn l-imsieħba soċjali fuq bażi nazzjonali għandhom, u għandu jibqa' jkollhom, id-diskrezzjoni tagħhom. Mħuwiex aċċettabbli li jkun hemm diskussjoni fuq livell Ewropew, inkluż fuq livell ta' msieħba soċjali, li potenzjalment tista' taffettwa mekkaniżmi alternattivi ta' riżoluzzjoni digħi eżistenti fuq livell nazzjonali. Is-sistemi u prattiċi ta' relazzjonijiet industrijal huma differenti ħafna fl-Istati Membri u dan hu rifless fil-mekkaniżmi individuali fir-rigward tar-riżoluzzjoni tat-tilwim industrijal. Għaldaqstant huwa sew u proprju li 'nuqqasijiet' f'sistema nazzjonali jistgħu biss identifikati u ndirizzati bl-ahjar mod mill-partijiet li jkunu qed iħaddmu u jużżaw dawn il-mekkaniżmi f'livell nazzjonali. Din hija prerogattiva nazzjonali u ta' msieħba soċjali fuq livell nazzjonali skont is-sistemi tar-relazzjonijiet industrijal ta' kull Stat Membru.

Konklużjoni

23. Il-Kummissjoni ma wrietz kif ir-Regolament propost jissodisfa l-kriterji tan-neċessità, adegwatezza, adattament u proporzjonalità. Il-Parlament Malti jqis li l-Proposta tonqos milli tikkonforma mal-principju tas-sussidjarjetà minħabba li l-Kummissjoni naqset milli tressaq evidenza ċara ta' neċessità għal azzjoni legislattiva min-naħha tal- Unjoni Ewropea. La tressqet evidenza konvinċenti sabiex issostni tali neċessità, u lanqas ma toħrog din in-neċessità mill-valutazzjoni tal-impatt preżentat mal-Proposta. M'hemm l-ebda evidenza ċara ta' ghaliex il-legislazzjoni fuq id-dritt li titmexxa azzjoni kollettiva fil-kuntest tal-libertà tal-istabbiliment u tal-libertà tal-provvediment ta' servizzi hija meħtieġa, jew ta' dak li ser jinkiseb permezz ta' din il-legislazzjoni kif proposta, jew tal-bżonn ta' xi kjarifika permezz ta' Regolament. Lanqas ma jidher kif il-Proposta twassal “għal tnaqqis tat-tensionijiet bejn is-sistemi nazzjonali ta' relazzjonijiet industrijali u l-libertà li jipprovdū servizzi”, li hija mniżzla bħala l-ghan essenzjali tal-Proposta. Ir-Regolament ma joffrix kjarifika, u jippreżenta effetti altament incerti. Huwa possibbli, anzi probabbli, li din il-Proposta tinterferixxi fir-rwol tal-awtoritajiet nazzjonali, u għalhekk thedded li tfixxel serjament u taffettwa negativament il-funzjonament ta' sistemi ta' relazzjonijiet industrijali ferm stabbiliti fl-Istati Membri.
24. Għalkemm il-miżura proposta ma toħloqx mekkaniżmi ġodda ta' riżoluzzjoni ta' tilwim industrijali, il-Kamra tad-Deputati tal-Parlament ta' Malta tikkonkludi li l-proposta ma tissodisfax il-principju tas-sussidjarjetà għar-raġunijiet kif deskritt f'din l-opinjoni motivata.

Għaldaqstant, il-Parlament Malti jirrisvoli li jogżejjha għall-Proposta u li jwassal din l-opinjoni motivata skont il-proċedura definita fl-Artiklu 6 tal-Protokoll Nru. 2 dwar l-Applikazzjoni tal-Principju ta' Sussidjarjetà u Proporzjonalità, anness mat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea u t-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea.

Il-Kamra tad-Deputati, Parlament ta' Malta

22 ta' Mejju 2012